

TUSSENKOMST MAANDAG

Dit is de laatste begroting van deze legislatuur. Volgend jaar rond deze tijd zitten we in een periode van "lopende zaken" – hopelijk wat minder lang dan wat op andere bestuursniveaus recent hebben uitgetoet. Ik ga dus beginnen met een terugblik. Het eerste meerjarenplan dat dit college voorlegde, voorzag dat we eind 2010 nog 5,8 miljoen EUR in kas zouden hebben, en dat was genoeg om te doen wat het college toen voorzag tot het einde van de legislatuur. Ondertussen weten we dat we eind 2010 eigenlijk 14,5 miljoen EUR in kas hadden. De Titanic is duidelijk blijven varen.

Het college heeft nochtans kunnen doen wat het wilde, deze raad heeft hen altijd groen licht gegeven voor hun plannen, zij het vaak met 13 tegen 12. Dat betekent dus dat ze veel meer geld hebben opgehaald bij de burger dan nodig was. Als jaar na jaar de belastingtarieven zouden zijn gevolgd die wij hebben voorgesteld, dan zou dat perfect betaalbaar zijn geweest, voor het grootste deel trouwens met de onverwachte inkomsten van 2010 alleen al. De kleine vermindering in 2009 werd trouwens betaald met de meevallers van 2008, dus dat was ook al geen structurele ingreep.

Maar stilaan wordt het tijd om verder te kijken dan deze legislatuur. Wij horen natuurlijk ook de waarschuwingen van VVSG voor de toekomst. Daar moeten we rekening mee houden, maar we moeten ook niet overdrijven : VVSG spreekt voor de gemiddelde gemeente, en vooral voor de grote steden. Per definitie zijn er heel wat gemeenten die er beter aan toe zijn dan het gemiddelde, en Essen hoort daarbij. Als VVSG dus voor alle gemeenten een Titanicscenario voorspelt, dan gaat de zee vol wrakken liggen vooraleer wij het eerste water gaan zien. Geen reden tot paniek.

Wat ons meer bezorgd maakt, is de evolutie van onze eigen personeelsuitgaven. In 2012 voorziet dit college 1/3 bijna meer personeelsuitgaven dan in 2006, en dat vinden we alarmerend. Die trend moet omgebogen worden, maar dat vraagt tijd en een grondige analyse van de organisatie van het bestuur. Dat kunnen we niet zomaar op 1, 2,3 wegwerken. Bovendien lijkt het college een deel van de personeelskost nog te willen verbergen : in de beleidsnota staat dat er een projectcoördinator voor de douaneloods zal worden aangeworven, maar die vinden we niet terug in het budget en ook niet in de toelage voor het AGB. Dat roept dus vragen op.

We zitten niet op de Titanic, maar wel op een olietanker waarvan het roer stilaan moet worden omgegooid. Zoals in het verleden pleiten wij voor een voorzichtige afbouw van het reservefonds tot 3 à 4 miljoen EUR. Maar we willen in de eerste plaats meer en vooral ook verstandiger investeren. In de eerste plaats in verkeersveiligheid. Maar er zijn nog andere vlakken waarop er beter verstandig wordt geïnvesteerd. We hebben begrepen dat het college en het AGB, volgens wat we hier vaak horen is dat toch hetzelfde, ondertussen wel hebben ontdekt dat er vijf tennisterreinen moeten komen, maar daarbij niet meteen voor een duurzame oplossing willen gaan. We kunnen het nu beter goed doen en in plaats van gravel zogenaamde all weather courts aanleggen. Die zijn gebruiksvriendelijker en er kan langer op getennist worden. Ze kosten ook minder in onderhoud en gaan meer jaren mee. Een verstandige keuze, dus.

De komende jaren willen we de personeelskost onder controle brengen, en een degelijk patrimoniumbeleid voeren. We willen ook het kader strakker maken : de financiële procedures moeten worden nageleefd, en toestanden met oplopende kosten zoals voor dit gemeentehuis moeten we vermijden. Daarnaast moeten we enkele blanco cheques intrekken. Die van het AGB, dat is ondertussen ongetwijfeld al duidelijk, zodat er niets gekocht wordt waarvoor we dan achteraf

een bestemming moeten zoeken of zodat we hier in de raad kunnen nagaan hoeveel tennisvelden er worden besteld. Ondertussen is er nog een nieuwe blanco cheque in de maak : de vzw Kobie krijgt 70.000 EUR, maar het is erg onduidelijk hoe dat berekend is en vooral wat de vzw daarvoor moet doen. Ook daar willen we eerst klaarheid vooraleer we kunnen instemmen met een toelage.

Wat betekent dit allemaal concreet voor het budget dat nu voorligt ? De Aanvullende Personenbelasting kan wat ons betreft omlaag : er is over de hele wereld een consensus dat overheden met fiscale ruimte die moeten gebruiken om de economie te stimuleren, en de inkomstenbelasting is daarbij het meest zichtbare en voelbare instrument. We compenseren dat met enkele besparingen, onder meer door de halftijdse medewerker voor de uitleendienst te schrappen, zoals ik bij de bespreking van het personeelskader al heb toegelicht. Daarnaast gaan we uiteraard extra investeren, en we doen dat niet met spookinvesteringen in 2013, 2014 of later. Daarover heeft deze gemeenteraad helemaal niets te zeggen, en wij willen de Essenaren geen sprookjes wijsmaken. Ik heb al enkele investeringen aangehaald, de collega's zullen dat ook doen. Zelf wil ik er heel concreet ook nog voor pleiten om de heraanleg van de stationsomgeving in 2012 aan te pakken en er niet mee te blijven wachten tot de mobiliteitsknoop daar niet meer te ontwarren is.

Als we al onze voorstellen verwerken in het meerjarenplan, op basis van de parameters die de voorbije zes jaar bewezen hebben dat ze heel dicht bij de waarheid aansluiten, in elk geval miljoenen dichter dan die van het schepencollege, dan krijgen we dit meerjarenplan. Of hoe wij in tegenstelling tot het college realistischer, voorzichtiger, verstandiger en betaalbaarder voor de Essenaren zijn.

REPLIEK DINSDAG

Ze zullen het beiden nooit verwacht hebben, maar Ludwig deed me gisteren aan Elio Di Rupo denken. Als Maingain en De Wever tegen zijn, dan is het een goed akkoord. Het is een beetje de typische CD&V-positie, midden in het bed. Niet alleen riskeer je doorligwonden als je daar wat te langdurig ligt, het ontslaat je ook niet van de opdracht om de kritiek van beide kanten te weerleggen. Specifiek voor onze kritiek geldt bovendien dat die doorheen de jaren consistent is geweest, en dat de cijfers ook bleken te kloppen. Maar natuurlijk, niet iedereen is een cijferaar en sommigen verkiezen de wollige teksten.

Ludwig verweet ons gisteren dat we doen alsof we één of andere schat hebben gevonden. Dan heeft hij de cijfers niet goed bekeken. De belastingverlaging die wij voorstellen kost volgend jaar 304.590 EUR. Dat is minder dan wat dit gebouw hier méér heeft gekost dan begroot. Wie is er dan onvoorzichtig, Ludwig ? Wij of het college dat dit heeft gebouwd ? Wij of het college dat geld in Dexia heeft gestopt ? Zo kan ik nog wel even doorgaan. Wel, wij laten liever een beetje meer geld in handen van de burger, jullie nemen het liever in verzekerde bewaring.

Bovendien zijn de verschillen tussen wat hier gezegd is niet zo groot. Eigenlijk is de vraag van iedereen om naast de wettelijke plannen ook realistische vooruitzichten te krijgen, zodat we weten waar we echt aan toe zijn en kunnen zien of we moeten ingrijpen. En ja, vergelijken met andere gemeenten is daarvoor ook zinvol. Vorig jaar heb ik hier de Dexia-cluster wat in vraag gesteld, maar ik moet mijn mening herzien : de clusters behoren bij de meer betrouwbare Dexia-constructies. Ze leren ons in elk geval dat Essen qua investeringen de voorbije jaren zwaar achterliep bij de andere gemeenten. Tot mijn spijt kan je dat niet zomaar uit de Dexiacijfers aflezen, want die geven alleen een evolutie. Je moet zelf het rekenwerk doen, maar het loont de moeite. En het maakt dat ons verhaal perfect verzoenbaar is met de cijfers die Ludwig gisteren voorstelde.

Tenslotte viel mij gisteren één punt van convergentie tussen alle fracties op. Iedereen hier, met inbegrip van Ludwig en dat siert hem en zijn fractie, blijkt ook te hebben ingezien dat we qua personeelskost op een hellend vlak terecht dreigen te komen. Misschien moeten we die voorzichtige consensus ook maar proberen aan te houden bij het zoeken naar oplossingen.